

Информативни лист о заразним болестима

Хепатитис Ц

Хепатитис Ц изазива вирус који се шири контактом са инфицираном крвљу. За спречавање инфекције је од основне важности да се користе стерилне игле и опрема за убризгавање, а оболели од хепатитиса Ц треба да воде рачуна да други не дођу у контакт са њиховом крвљу.

Последњи пут ажурирано: 7. децембра 2007.

Шта је хепатитис Ц?

- Хепатитис Ц је заразна болест коју изазива вирус хепатитиса Ц (HCV). Постоји више различитих генотипа (или врста) вируса хепатитиса Ц.
- Инфекција изазива запаљење јетре (познато као „хепатитис“).
- Око једне четвртине заражених особа ће у року од неколико месеци избацити вирус из организма.
- Преостале три четвртине ће имати сталну (хроничну) инфекцију и велики део њих ће цео живот имати вирус. Неке од тих особа ће евентуално добити цирозу или рак јетре што се догађа много година после првобитне инфекције.

Који су симптоми хепатитиса Ц?

- Код око 10% до 20% особа које су заражене вирусом хепатитиса Ц симптоми настану у периоду од 2 недеље до 6 месеци (обично од 6 до 9 недеља) после инфекције. Симптоми укључују умор, губитак апетита, стомачне болове, мучнину, повраћање, жутицу (пожутеле очи и кожу) и тамну мокраћу.

Како се болест шири?

- Особа која има хепатитис Ц је заразна осим у оним случајевима у којима организам сузбије инфекцију.
- Хепатитис Ц се преноси контактом са крвљу заражене особе:
 - коришћењем контаминираних игала или опреме за убризгавање дроге, тетовирањем или бушењем коже;
 - трансфузијом крви (то се у Аустралији могло десити пре 1990.);
 - убодом на иглу;
 - медицинским захватима за које се користе контаминирани инструменти;

- употребом предмета за личну хигијену које користе и други, на којима може да буде крви (нпр. бријачи, четкице за зубе, маказице за нокте).
- Хепатитис Ц се ретко преноси сексуалним односом, али је већа могућност да ће се то десити ако дође до контакта са крвљу.
- Хепатитис Ц понекад може да се пренесе са жене која има хепатитис Ц на бебу током трудноће или за време порођаја. Ризик је већи ако се мајка недавно заразила или ако је заражена HIV-ом.
- Хепатитис Ц не може да се пренесе на друге уобичајеним контактом, као што је грљење, иста храна или прибор за јело или употреба истог тоалета. Изгледа да се он не преноси ни дојењем уколико се у мајчином млеку не нађе и заражена крв.
- Могућа је поновна инфекција неким другим генотипом.

Код кога постоји ризик од ове болести?

- Наркомана који убризгавају дрогу у вене,
- Беба чије мајке имају хепатитис Ц,
- Пацијената на хемодијализи,
- Здравствених радника,
- Људи рођених у земљама где је хепатитис Ц често обољење (као што су неки делови Африке и Египат),
- Особа које се тетовирају или буше делове тела код куће, а немају стерилну опрему,
- Затвореника.

Како се спречава зараза хепатитисом Ц?

Да бисте спречили инфекцију:

- Немојте да користите исту опрему за убризгавање дроге коју други користе.
- Немојте да користите предмете за личну хигијену које користе и други, на којима може да буде крви.
- Ако се тетовирате или бушите неки део тела, проверите да ли се користи стерилна опрема.
- Приликом полних односа користите нешто за заштиту.

За спречавање HCV инфекције не постоји вакцина. Имуноглобулин није делотворан. Од 1990. године, аустралијске банке крви проверавају да ли дата крв садржи вирус хепатитиса Ц.

Ако имате хепатитис Ц:

- Немојте давати крв. (Органи особе која има хепатитис Ц понекад могу да се дају особи која већ има хепатитис Ц).
- Немојте да користите исту опрему за убризгавање дроге коју други користе.
- Добро пазите да други људи не дођу у контакт са вашом крвљу.
- Обришите проливену крв папирним пешкиром и добро оперите то место детерџентом и водом док се више не види никакав траг крви. Ако се

пролије већа количина крви на тепих, можда ће требати да се опере шампоном или очисти паром.

- Преко рана залепите водоотпорни фластер.
- Користите презервативе уколико постоји могућност контакта са крвљу приликом полног односа.

Како се поставља дијагноза хепатитиса Ц?

Анализе крви укључују:

- Антитела на вирус хепатитиса Ц (показују да је особа некада била у контакту са вирусом, али не показују да ли је вирус још увек присутан у крви – бебе мајки које су имале хепатитис Ц још око годину дана могу да имају мајчина антитела у својој крви, али то не значи да су заражене),
- Анализу нуклеинских киселина, као што је PCR (показује да је вирус у крви),
- Тест за мерење количине вируса (показује колико вируса има у крви),
- Тест за одређивање генотипа вируса (показује која врста вируса је у питању – што може да помогне у планирању третмана),
- Испитивање функције јетре, које може да покаже тренутни степен оштећења јетре.

Биопсија јетре (узима се мали узорак јетре и прегледа се под микроскопом) показује врсту и степен евентуалног оштећења јетре и може да помогне у планирању третмана.

Како се лечи хепатитис Ц?

- Последњих година је дошло до знатног побољшања у лечењу хепатитиса Ц.
- Интерферон и рибавирин су лекови који код неких пацијената успешно лече хепатитис Ц.
- Успех лечења ће зависити од генотипа и количине вируса у крви.
- Лечење може да сузбије вирус код око 80% пацијената који имају генотипе 2 и 3, а до 50% пацијената који имају генотип 1.
- Ти лекови се обично узимају у периоду од 6 до 12 месеци и понекад могу да изазову озбиљне нуспојаве.

Особе које имају хепатитис Ц требало би да предузму следеће кораке како би смањиле даље оштећење јетре:

- да добију вакцине против хепатитиса А и Б,
- да унос алкохола смање на минимум,
- да питају лекара да ли је безбедно да узимају преписане лекове или лекове на слободно.

Како реагују заводи за јавно здравље?

И лекари и лабораторије морају да пријаве случајеве хепатитиса Ц. Особље завода за јавно здравље врши истрагу нових случајева инфекције да идентификује факторе ризика. Праћење фактора ризика помаже у развоју бољих програма за превенцију.

Информације о хепатитису Ц

- Телефонска служба Новог Јужног Велса за пружање помоћи у случају хепатитиса Ц (NSW Hep C Helpline) на 9332 1599 или 1800 803 990
- Служба за пружање информација о алкохолу и дроги - ADIS (Alcohol & Drug Information Service) 9361 2111 или 1800 422 599
- Удружење Новог Јужног Велса за кориснике и оболеле од СИДЕ - NAAA (NSW Users & AIDS Association) 9369 3455 или 1800 644 413

Више информација – Заводи за јавно здравље у Новом Јужном Велсу

Ако вам треба више информација, обратите се свом лекару, локалном заводу за јавно здравље или друштвеном здравственом центру – наћи ћете их под насловом *NSW Government* на почетку телефонског именика 'White Pages'.

Градска подручја	Локација	Број	Унутрашњост	Локација	Број
Northern Sydney/Central Coast	Hornsby	02 9477 9400	Greater Southern	Goulburn	02 4824 1837
	Gosford	02 4349 4845		Albury	02 6080 8900
South Eastern Sydney/Illawarra	Randwick	02 9382 8333	Greater Western	Broken Hill	08 8080 1499
	Wollongong	02 4221 6700		Dubbo	02 6841 5569
Sydney South West	Camperdown	02 9515 9420		Bathurst	02 6339 5601
Sydney West	Penrith	02 4734 2022	Hunter/New England	Newcastle	02 4924 6477
	Parramatta	02 9840 3603		Tamworth	02 6767 8630
Justice Health Service	Matraville	02 9311 2707	North Coast	Port Macquarie	02 6588 2750
NSW Department of Health	Nth Sydney	02 9391 9000		Lismore	02 6620 7500
NSW Health: www.health.nsw.gov.au					